

קובץ תשובות והבהרות

מכרז מסגרת פומבי

02/2026

לניהול והפעלת

צהרונים בגני ילדים

בעיר תל אביב - יפו

יובל חינוך בע"מ (חל"צ)

קובץ תשובות והבהרות מכרז מסגרת פומבי מס' 02/2026

לניהול והפעלת צהרונים בגני ילדים

בעיר תל אביב-יפו

**קובץ זה מהווה חלק בלתי נפרד
מהמכרז
על כל מציע לחתום ולצרף להצעתו**

א. הבהרות:

1. לוח זמנים לביצוע מכרז 02/2026

סטטוס	28/04/2026	פרסום באתר החברה ובעיתונות
בוצע	ביום 12/05/2026 בשעה 12:30; יש להירשם מראש בדוא"ל: maayan@shtauf-law.co.il , עד ליום 11/05/2026 בשעה 15:00 וקישור יישלח לכל הנרשמים. מציע שיאחר בכניסה לזום מעל 15 דק' לא יורשה להשתתף.	כנס משתתפים בזום – חובה
בוצע	עד ליום 14/05/2026 בשעה 15:00, בדוא"ל: maayan@shtauf-law.co.il ;	העברת שאלות הבהרה על המכרז (במייל)
	עד ליום 09/06/2026 שעה 12:00 במשרדי יובל חינוך רחוב יהודה הלוי 48, ת"א	הגשת הצעות לתיבת המכרזים
	עד ליום 31/12/2026 (כולל).	מועד תוקף ערבות המכרז

2. אוגדן הנהלים יפורסם באתר החברה לצד מסמכי המכרז וההבהרות.

ב. שאלות ותשובות:

1. **שאלה:** אילו פרטים ונושאים נדרשים להופיע בדוח לצורך עמידה בתנאי המכרז? האם ניתן להגיש דוח החתום על ידי מנהל אבטחת איכות ברצפת ייצור של ספק המזון, או שנדרשת חתימה של תברואן בלבד?
תשובה: נדרש דוח חיצוני שיבוצע ע"י תברואן/טכנולוג מזון המוסמכים בתחום לבחינת הספק ומתן חוות דעת מקצועית.
קריטריונים לדוגמה: הגיינה, אחזקה של שלל התשתיות, עמידה בתקנים הנדרשים, בטיחות מזון וכיוב'.
2. **שאלה:** האם צריך להגיש את תכנית ההפעלה בשני עותקים?
תשובה: צריך להגיש את כלל מסמכי המכרז בשני עותקים (מקור + העתק).
3. **שאלה:** בערבות מכרז יש שורה למטה שם שם פרטי משפחה וכי' האם זה צריך להופיע על גבי ערבות מכרז שהבנק מנפיק?
תשובה: אכן, כתב הערבות הבנקאית ייערך בנוסח המצורף למכרז, לרבות פרטי המציע.
4. **שאלה:** נספח ה להסכם: אישור ביטוחי מפעיל להגשת המכרז רק חותמים בחתימת המציע ולאחר הזכיה שולחים את אישור חברת הביטוח?
תשובה: כן, אין בעיה להעביר את אישור קיום הביטוחים רק לאחר הודעת הזכיה.
5. **שאלה:** נספח 5: ערבות מכרז - האם צריך להביא אישור כתב ערבות מהבנק על סכום 20,000 ש"ח ועד לתאריך 31.12.26 ועד בכלל?
תשובה: נכון.
6. **שאלה:** נספח ו להסכם - ערבות ביצוע - האם לחתום בחתימת המציע בלבד?
תשובה: כן, אין צורך בחתימה על ערבות ביצוע אלא רק לאחר הודעת הזכיה.
7. **שאלה:** לפי הנחיות בפרק ג - קריטריונים לאמות מידה ... נרשם בסעיף 16 עמ 15 שרק במקרה זכיה יש לשלוח ערבות ביצוע ז"א שלצורך הגשת המכרז יש לחתום בחתימת המציע בלבד?
תשובה: נכון.
8. **שאלה:** האם ניתן לפרט ניסיון הפעלה בבתי ספר?
תשובה: הניסיון הנדרש הוא בהפעלת צהרונים בלבד. ניסיון בהפעלת מסגרות בבתי ספר אינו נחשב לצורך עמידה בתנאי הסף.
9. **שאלה:** האם ניתן להגיש דוח החתום על ידי מנהל אבטחת איכות ברצפת ייצור של ספק המזון, או שנדרשת חתימה של תברואן בלבד?
תשובה: לא ניתן. נדרש דוח של מבקר חיצוני.
10. **שאלה:** האם החומרים הפדגוגיים צריכים להיות מוגשים גם ב-2 עותקים?
תשובה: כל מסמכי המכרז יוגשו בשני עותקים (מקור + העתק).
11. **שאלה:** כמה ימים ארוכים נדרשים?
תשובה: התייחסות למועדי הפעלה בחופשות מוצגת בנספח ב.2, ההפעלה תבוצע בהתאם ללוח החופשות שיאושר ויפורסם על ידי העירייה מידי שנת לימודים. לרוב 10 ימי "ניצנים בחופשות" - חנוכה ופסח (בכפוף לפרסום משרד החינוך) + 4 ימים

ארוכים לאורך השנה (כפי שמאושרים ומפורסמים טרם פתיחת שנה"ל) + בית הספר של הקיץ (בהתאם לקול קורא משרד החינוך) ומחזור בי של קייטנת הקיץ.

12. **שאלה:** האם נדרש לספק ארוחת בוקר בימים הארוכים?
תשובה: לא.

13. **שאלה:** בנספח יש מקום לפרט 3 ממליצים בלבד, האם ניתן להוסיף?
תשובה: כן, ניתן להוסיף.

14. **שאלה:** בימים בהם הגן מסיים מוקדם (כמו למשל ביום תחפושות) עד איזו שעה הצהרון? נודה להבהרה
תשובה: שלושה ימים קצרים לאורך שנה"ל - היום הראשון ללימודים, פורים והיום האחרון - הצהרון יפתח מיד עם סיום פעילות הבוקר ועד השעה 15:30.
בכיתות הט"ח - ימים ראשונים של שנת הלימודים, ימי הסתגלות, בכפוף להנחיות המזמין.

15. **שאלה:** מהו ממוצע המשתתפים הרשומי בצהרונים בעיר?
תשובה: 26 (ללא צהרונים מסובסדים).

16. **שאלה:** מהו הממוצע הרשומי במסגרות ביה"ס של החופש הגדול?
תשובה: 28.7 (ללא צהרונים מסובסדים).

17. **שאלה:** העדיפות העליונה שאנו נותנים, וכך להבנתנו גם מזמין השירותים, הוא לכך שצוותי הבוקר בגני הילדים ימשיכו את עבודתם גם למהלך ימי הצהרון והקייטנות וזאת על מנת לייצר רצף חינוכי מיטבי עבור הילדים. לאורך שנותינו כמפעילי צהרונים בתל אביב העסקנו נשות צוות, ובעיקרן תומכות הוראה, אשר היו סלע יציב עבור הילדים ועבור שאר צוות הצהרון. ניתן?
תשובה: ראו התייחסות בסעיף 6.4 להסכם.

18. **שאלה:** מבוקשת הבהרה מדוע אם כך חל איסור על העסקת עובדים ממערכת החינוך העירונית בימי החופשה וקייטנות הקיץ עד לשעה 13:00. על אחת כמה וכמה כשהקול הקורא המפורסם מטעם משרד החינוך נותן עדיפות לתומכות ההוראה ואף יוצא מנקודת הנחה כי חלק גדול מצוות הקייטנות בגני הילדים יורכב מתומכות ההוראה.
על כן נבקש את תיקון הסעיף כך שיתאפשר להעסיק את תומכות ההוראה והגנות בשעות הבוקר במהלך חופשות והקייטנות. כמו כן מבוקשת הבהרה מהו ההליך לקבלת אישור העסקה עבור עובדים ממערכת החינוך העירונית.
תשובה: נכון לנקודת זמן הזו, לא ניתן לאשר מתוקף הסכם של תומכות הוראה מול המעסיק שלהן. הנושא על הפרק ויבחן שוב בהמשך.

19. **שאלה:** נבקש להבהיר כי אחריות המפעיל לפי סעיף 9 להסכם תחול רק ביחס לנזק, אובדן, הפסד או הוצאה שנגרמו עקב מעשה או מחדל של המפעיל/או מי מטעמו, ולא תחול ביחס לנזקים שמקורם במעשה או מחדל של המזמין, העירייה, מי מטעמו/או בליקוי במבנה, בתשתיות או בציווד הקיים בגן.
תשובה: מקובל.

20. **שאלה:** נבקש להבהיר כי חובת השיפוי של המפעיל תחול רק בגין סכומים שנפסקו בפסק דין חלוט או במסגרת הסכם פשרה שקיבל את הסכמת המפעיל מראש ובכתב, ולא על בסיס דרישה חד-צדדית בלבד.
תשובה: מקובל.

21. **שאלה:** נבקש להבהיר כי במקרה של תביעה או דרישה נגד המזמין ו/או העירייה בקשר למעשה או מחדל נטען של המפעיל, תינתן למפעיל הודעה מיידית ותינתן לו האפשרות להשתתף בניהול ההגנה ו/או להתגונן מפני הדרישה בטרם יידרש לשאת בתשלום כלשהו.
תשובה: מקובל.
22. **שאלה:** נבקש להבהיר האם קיימת תקרת אחריות חוזית למפעיל. ככל שלא, נבקש לשקול לקבוע תקרת אחריות סבירה, ולמצער לקבוע כי אחריות המפעיל תהיה מוגבלת לגבולות הכיסוי הביטוחי הנדרשים על פי המכרז.
תשובה: אין תקרת אחריות חוזית מוגדרת. אחריות המפעיל מוגבלת לגבולות הכיסוי הביטוחי הנדרש על פי המכרז.
23. **שאלה:** נבקש את תיקון ההפנייה בסעיף זה. שימו לב לתת סעיף (ג).
תשובה: מקובל ומתוקן.
24. **שאלה:** נבקש להבהיר כי סעיף 17.3 יחול רק ביחס להפרה מהותית שלא תוקנה לאחר מתן התראה בכתב ותקופת תיקון סבירה, ולשקול הארכת תקופת התיקון הקבועה בו מ-3 ימי עבודה ל-7/14 ימי עבודה, לפחות ביחס להפרות שאינן יוצרות סיכון מיידי לשלום הילדים.
תשובה: הפרה מהותית שאינה חלק מנהלי בטחון ובטיחות תתקבל בפעם הראשונה כהתראה. עיצום כספי יועבר רק במקרים בהם הליקוי/הפרה לא תוקנו או חזרו על עצמם.
כל הפרה תבחן לגופה והשלכותיה יובהרו בהתאם.
25. **שאלה:** מהו מספר ימי החופשה שעל מפעיל הצהרון לספק במהלך שנת הלימודים (ימי חופשות החגים)? במסגרת כנס המציעים הובהר כי מדובר ב-14 ימים ארוכים. נשמח לקבלת אישור לכך.
תשובה: התייחסות למועדי הפעלה בחופשות מוצגת בנספח 2.2, ההפעלה תבוצע בהתאם ללוח החופשות שיאושר ויפורסם על ידי העירייה מידי שנת לימודים. לרוב 10 ימי "ניצנים בחופשות" - חנוכה ופסח (בכפוף לפרסום משרד החינוך) + 4 ימים ארוכים לאורך השנה (כפי שמאושרים ומפורסמים טרם פתיחת שנה"ל) + בית הספר של הקיץ (בהתאם לקול קורא משרד החינוך) ומחזור ב' של קייטנת הקיץ.
26. **שאלה:** מבוקש כי הסעיף יתוקן כך שגם מועמדים חסרי השכלה אקדמית יוכלו לשמש כרכזי צהרונים ובתנאי שביצעו תפקידים בעבר שיעניקו להם את הידע והמיומנויות הנדרשות לצורך התפקיד.
תשובה: לא ניתן לתקן הסעיף, אישורו בפועל בכפוף להצגת ניסיון הרכז בימי צהרון בשגרה. בחופשות הסמכת הרכז בהתאם לדרישות משרד החינוך.
27. **שאלה:** נבקש להבהיר כי הצהרת הפטור מאחריות לא תחול ביחס לנוזקים שמקורם בליקוי במקרקעין, במבנה הגן, בתשתיות, במערכות או בכל רכיב המצוי באחריות העירייה ו/או החברה כבעלות ו/או מחזיקות במקרקעין, וכן לא תחול במקרה של רשלנות או מחדל של העירייה, החברה או מי מטעמן.
תשובה: מקובל.
28. **שאלה:** חברתנו עובדת לאורך השנים עם מספר ספקי הזנה ובשנת הלימודים הנוכחית עם 5 ספקים. אנו לא מכירים ספק הזנה שאחד ממנהליו הבכירים בעל הכשרה מוכרת ממשרד הבריאות לתברואת מזון. נבקש להסיר דרישה זו, שכן ספקי ההזנה מאושרים ע"י משרד החינוך ובעלי כל הרישיונות הנדרשים בהתאם

לדרישות המכרז לחילופין, נבקש לקבל רשימת ספקי הזנה שעובדים בעיר ת"א באספקת הזנה לצהרונים וחברת יובל חינוך מרוצה משירותיהם.
תשובה: לא ניתן להסיר דרישה זו, יחד עם זאת, נדייק ונדגיש כי בתפקיד המנהלים הבכירים יכולים להימנות: מנהל אבטחת איכות/מנהל מטבח/טכנולוג מזון.

נוכל לספק רשימת ספקי מזון אשר עובדים ברשות תל אביב – יפו ללא התייחסות פרטנית באשר לשביעות רצון.

29. **שאלה:** במקום המילים "היחיד והבלעדי" נבקש לכתוב "על פי הדין".
תשומת ליבכם כי השירותים ניתנים בתשתיות של העירייה, ולכן על העירייה לדאוג שתשתיות אלה יהיו תקינות ובטיחותיות כנדרש על פי כל דין.
תשובה: מקובל.

30. **שאלה:** בשורה השנייה נבקש למחוק המילים "לפחות ו/או" על המפעיל יהיה לשפות את העירייה. כמו כן נבקש להוסיף את הסיפא "שיפוי כמפורט בסעיף זה יהיה על פי פסק דין שלא עוכב ביצוע. המזמין מתחייב להודיע למפעיל על כל תביעה או דרישה כאמור ולאפשר למפעיל להתגונן מפניה".
תשובה: מקובל.

31. **שאלה:** נבקש להוסיף "ובלבד שהמזמין מתחייב להודיע למפעיל על כל אובדן או נזק כאמור ולאפשר למפעיל להתגונן מפני כל תביעה או טענה בגינו".
תשובה: מקובל. יתווסף לסעיף כי המזמין יודיע למפעיל על כל אובדן או נזק כאמור בתוך זמן סביר ויאפשר לו להתגונן מפני כל תביעה.

32. **שאלה:** בשורה 4 במקום המילים "שבעה ימי עסקים טרם תום תקופת הביטוח" נבקש כי ייכתב "לפני תום תקופת הביטוח".
תשובה: הבקשה נדחת. דרישת ההודעה המוקדמת של שבעה ימי עסקים נועדה להבטיח רצף ביטוחי ולמנוע חשיפה.

33. **שאלה:** יש למחוק את המילים "והבאים מטעמם של כל הנ"ל" ו"והבאים מטעמן" ובמקום זה לכתוב: "גופים עירוניים ו/או עובדיהם ומנהליהם כל שכל הנ"ל", כפי אישור הביטוח (גם מעשית יש לציין גופים ספציפיים לגביהם תחול הראשוניות, כפי אישור הביטוח ולא ניתן לכלול סעיף כללי של "מי מטעמם").
תשובה: הבקשה מתקבלת.

34. **שאלה:** לאחר המילים " בכל ביטוח רכוש נוסף או משלים שייערך על ידי המפעיל" יש להוסיף "בקשר עם השירותים נשוא הסכם זה (ולמעט ביטוחי כלי רכב)".
תשובה: הבקשה מתקבלת.

35. **שאלה:** נבקש להוסיף לפיו "המפעיל יהיה רשאי, כחלופה לעריכת ביטוח אחריות מקצועית, לערוך ביטוח צד ג' בו יבוטל חריג אחריות מקצועית בגין נזקי גוף עד לתת גבול אחריות של 4,000,000 ₪ למקרה ולתקופת הביטוח" באופן שבו ביטול החריג כאמור יאפשר העברת אישור ביטוח חתום ללא פרק אחריות מקצועית.
תשובה: הבקשה מתקבלת בכפוף להבהרות שלהלן:

המפעיל רשאי שלא יבוטל חריג אחריות מקצועית ובלבד כי אישור הביטוח יכלול ביטוח אחריות מקצועית כנדרש להלן:

"המפעיל רשאי שלא לערוך פוליסה לביטוח אחריות מקצועית ובלבד כי אישור הביטוח יכלול ביטוח צד ג' הכולל אחריות מקצועית לעניין נזקי גוף כאמור לעיל."

36. **שאלה:** נבקש לוודא כי כל הגנים, התשתיות והמתקנים בהם תבוצע הפעילות מבוטחים בביטוחי רכוש וצד ג' אשר יכללו ויתור על תחלוף כלפי המפעיל, למעט בגין זנק בזדון.

תשובה: בכפוף לאישור של עיריית ת"א יפו, ניתן יהיה לאשר כי המבנים והתשתיות מבוטחים ע"י העירייה וכי הביטוח כולל ויתור על תחלוף כלפי המפעיל, למעט כלפי הגורם נזק בזדון.

37. **שאלה:** נבקש לשנות את הוראת הסעיף. אין הצדקה שבמידה ושיעור המע"מ יעלה המפעיל יצטרך לספוג עלות זו.

תשובה: הבקשה נדחית. המחיר כולל מע"מ כדן. שינוי בשיעור המע"מ אינו מהווה עילה לשינוי מחירי המכרז.

38. **שאלה:** יש לתקן את עיסוק המבוטח כך שייכתב "ניהול והפעלת צהרונים בגבני ילדים בעיקר תל אביב יפו" המכרז אינו נוגע לניהול גני הילדים, אלא לניהול הצהרונים בלבד, המתקיימים בגני הילדים של העירייה.

תשובה: מקובל. תיאור עיסוק המבוטח יתוקן ל"ניהול והפעלת צהרונים בגני ילדים בתל אביב-יפו".

39. **שאלה:** יש למחוק את קוד 337 (ביטוח חריג חבות המוצר עד לסך של 1,000,000 ₪) ככול שיידרש נבקש מספק המזון להמציא אישור ביטוח חבות המוצר בגין המזון המסופק על ידו.

תשובה: הבקשה נדחית.

40. **שאלה:** נבקש למחוק את סעיף 350 שאינו מקובל היום על ידי חלק מתברות הביטוח.

תשובה: מאושר.

41. **שאלה:** נבקש כי כחלופה לביטוח זה יהיה המפעיל זכאי לערוך את ביטוח צד ג' כאשר ביטוח חריג אחריות מקצועית בגין נזקי גוף יהיה עד לסך של 4,000,000 ₪ למקרה ולתקופת הביטוח.

תשובה: ראו תשובה לעיל בסעיף 35.

42. **שאלה:** לצורך הנוחות והסדר, נבקש לאשר הגשת נתונים אלו בטבלה עם אותם פרמטרים בדיוק:

שם הרשות | תקופת הפעלת הצהרון | מס' צהרונים | מס' תלמידים רשומים | פרטי איש קשר | הערות נוספות.

תשובה: יש להגיש על גבי מסמכי המכרז.

43. **שאלה:** לצורך הנוחות והסדר, נבקש לאשר הגשת נתונים אלו בטבלה עם אותם פרמטרים בדיוק:
שם הלקוח | שם וכתובת המוסד החינוכי | שם הנציג | תפקיד | טלפון | להתקשרות | מועד ביצוע השירותים.
תשובה: יש להגיש על גבי מסמכי המכרז.
44. **שאלה:** נבקש הבהרה מה ההבדל בין הנתונים שצריך להשלים בעמ' 70 סעיף 4 לבין הנתונים שצריך להשלים בעמ' 73.
תשובה: סעיף 4 בנספח 3 (ע"מ 70) עוסק בפירוט ניסיון קודם של המציע בהפעלת צהרונים ברשויות שונות, בעוד עמ' 73 (נספח 3) עוסק ברשימת לקוחות הכוללת פרטי איש קשר לצורך בדיקת המלצות. שני הנספחים משלימים זה את זה ויש למלא את שניהם.
45. **שאלה:** במהלך הזום עם המציעים היום, היה נראה לי ששמעתי שנאמר שיש להגיש את ההצעה בשתי מעטפות. לא ראיתי התייחסות לעניין בהוראות ההגשה המפורטות בעמוד 12 ולכאורה הדבר אינו נדרש. אודה להבהרה.
תשובה: יש להגיש בשני עותקים מקור+ העתק.
46. **שאלה:** שילמנו עבור המכרז בהעברה אך לא קיבלנו קבלה, כיצד מקבלים קבלה?
תשובה: יש לפנות במייל למנהלת החשבונות: amira@yuvalchi.co.il
47. **שאלה:** נספח 3 האם הקייטרינג צריך למלא את נספח זה ?
תשובה: לנספח 3 אין קשר לספק ההזנה, ככל הנראה הכוונה היא לנספח 3א וגם אותו המציע ימלא ולא ספק חיצוני.
48. **שאלה:** ערבות מכרז האם צריך להיות עם הטבלאות שעל הטופס?
תשובה: כן, בנוסח שעל המכרז.
49. **שאלה:** נספח 3 פירוט לקוחות: מאחר ויש לנו בכל רשות בה אנו פועלים צהרונים רבים, אז אין כתובת מוסד חינוכי אחד. מה לעשות? לכתוב כתוב אחת אקראית של סמל מוסד או את כתובת הרשות עצמה?
תשובה: כתובת הרשות.
50. **שאלה:** כל המסמכים הדורשים חתימות עורך ו/או חשבון – האם ניתן לשלוח סריקה של הנספחים עם חתימותיהם או שעלינו לצרף מקור בלבד?
תשובה: יש לצרף מקור לקובץ הגשת מסמכי מקור והעתק בקובץ השני.
51. **שאלה:** נספח 3 פירוט ניסיון קודם - מבקשים הבהרה כי ככל שנדרש המציע לצלם את עמוד 70 לצורך הוספת רשויות עדין ניתן להחתיים עו"ד פעם אחת בלבד בעמוד 71 תוך ציון מספר התצהירים שאושרו.
תשובה: מקובל.
52. **שאלה:** מבקשים הבהרה לגבי הנדרש בסעיף 4 לנספח 3א (עמוד 72 למכרז).
תשובה: סעיף 4 לנספח 3א מתייחס לפרטי נציג הלקוח לצורך מתן המלצה. יש למלא שם מלא, תפקיד, טלפון ודוא"ל של איש הקשר.
53. **שאלה:** להגיש את המכרז בשני עותקים הכוונה למקור והעתק? או שני מקור?
תשובה: מקור+ העתק.

54. **שאלה:** נספח 1 - סעיף 10.3 (ע"מ 31) - טעות סופר - לא יפחת מנוסח "ביט" – ביטוח.
תשובה: התיקון מקובל.
55. **שאלה:** נספח ב-7 סעיף 8 (ע"מ 50) - האם תעודת חינוך לגיל הרך נחשב כתעודה לרכז?
תשובה: ניתן בכפוף לאישור מראש ובכתב של המזמין.
56. **שאלה:** ואם יש לכל רכז פחות מ-20 גנים זה בסדר ללא תעודה?
תשובה: בכפוף לאישור מראש ובכתב של המזמין.
57. **שאלה:** מהן דרישות המינימום לתוכנית ההפעלה והיכן הן רשומות?
תשובה: דרישות המינימום מופיעות לכל אורכו של המכרז.
58. **שאלה:** מה נחשב פעילות העשרה? האם יש מספר מינימום של פעילויות העשרה שבועיות?
תשובה: כמפורט בנספח ב.1 סעיף א.5 עבור הפעילות השוטפת, וסעיף ג.1 עבור פעילות הקיץ. עבור פעילות חנוכה ופסח - בהתאם לקול הקורא שיפורסם.
59. **שאלה:** האם מדריך יעודי שמפעיל חוג יכול להיות איש צוות של הצהרון שעבר לצורך הפעלת החוג הכשרה ייעודית לכך?
תשובה: מדריך חוג מצוי בגן רק בנוסף לתקן הנדרש ולא מחליף איש צוות בתקן.
60. **שאלה:** כמה שעות השתלמות פדגוגית על אנשי הצוות החינוכי בצהרונים לעבור? כמה זמן לפני מועד ההשתלמות הפדגוגית יש להגיש את תוכנית ההשתלמות הפדגוגית למזמין?
תשובה: בנוסף לשעות ההשתלמויות החינוכיות של יובל חינוך (כאחת לחודש) על המציע לקיים לפחות 3 שעות השתלמות פדגוגית.
יש להגיש את תוכנית ההשתלמות בהתאם לדרישת המזמין.
61. **שאלה:** כמה שעות השתלמות בטחון ובטיחות נדרשים אנשי צוות הצהרונים לעבור?
תשובה: מספר שעות ההשתלמות הן בהתאם לדרישות משרד החינוך, בשנת הלימודים תשפ"ו נדרשו 3 שעות השתלמות בכל מפגש.

-סוף-